

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tas-16 ta' Mejju, 2012

Rikors Numru. 172/1999/1

S. MIFSUD & SONS LIMITED

VS

L-KONTROLLUR TAD-DWANA

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fis-26 ta' Jannar, 1999, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, l-kumpanija attriċi talbet li l-Qorti (i) ssib li l-ammont mitlub mill-intimat Kontrollur tad-Dwana fl-ittra uffiċjali tiegħu lilha tal-15 ta' Ottubru, 1998, fis-somma ta' elfejn seba' mija u disa' liri Maltin u erbgħa u għoxrin ċenteżmi (Lm 2,709.24)¹ pretiżi bħala servizzi mogħtija minn fizzaġi tad-Dwana m'huwiex minnha dovut u m'għandux lilu jitħallas. Talbet ukoll l-ispejjeż;

¹ Li jgħibu € 6,310.83 fi flus tal-lum

Rat it-Tweġiba mressqa mill-Kontrollur intimat fit-18 ta' Awissu, 1999, li biha laqa' għat-talba tal-kumpannija rikorrenti billi, b'mod preliminari, qal li l-kumpannija rikorrenti ressqet it-talba tagħha ħafna żmien wara li kien għalaq iż-żmien maħsub fl-artikolu 466 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, u għaldaqstant, huwa kiseb titolu eżekuttiv kontra l-istess kumpannija rikorrenti li ma jistax ikun aktar kontestat. Kemm hu hekk, bis-saħħa tal-istess titolu eżekuttiv huwa kien talab u kiseb il-ħruġ ta' Mandat ta' Qbid eżekuttiv kontra l-kumpannija rikorrenti. Fil-mertu, laqa' billi qal li skond ir-Regolamenti fis-sehħ², kull importatur kien marbut li jitlob l-assistenza ta' uffiċjal tad-Dwana kull meta jkun irid jiftaħ maħżen ta' depożt (*bond*) li fih ikun hemm il-merkanzija tiegħu, kemm jekk biex idaħħal dik il-merkanzija u kemm biex joħroġ merkanzija tiegħu minn dak id-depożt, ukoll jekk l-istess *bond* ikun miżmum minn dak l-operatur waħdu għalih u kif ukoll jekk ikun hemm aktar minn operatur wieħed tad-depożt. Operatur ta' depożt ma setax jdaħħal jew ineħhi merkanzija tiegħu minn depożt bla ma jkun mgħejjun minn uffiċjal tad-Dwana, ukoll jekk id-depożt ikun miftuħ u jkun hemm uffiċjal bħal dak fl-istess depożt li jkun qiegħed jassisti lil xi operatur ieħor f'dak il-ħin. Żied jgħid li l-kumpannija rikorrenti kienet tinqeda bil-fatt li l-*bond* kien ikun miftuħ biex isir ċaqliq ta' merkanzija ta' operatur ieħor tal-istess depożt, bla ma kienet timla l-formola biex titlob l-għajnuna tal-uffiċjal tad-Dwana. It-talba tiegħu għall-ħlas kienet tqis ukoll dawn iċ-ċirkostanzi, minkejja li, biex ħarġet u daħħlet il-merkanzija tagħha, il-kumpannija rikorrenti nqdiet b'uffiċjal tad-Dwana li kien ikun diġa' fuq il-post. Minħabba f'hekk, qal li t-talba tal-kumpannija rikorrenti ma jmisshix tintlaqa';

Rat id-dikjarazzjoni magħmula waqt is-smiġn tat-13 ta' Ottubru, 1999, li biha l-intimat ma baqax jisħaq fuq l-eċċezzjonijiet preliminari tiegħu;

Rat ix-xhieda mogħtija mill-partijiet quddiem il-Qorti;

² A.L. 486/1957 li daħlu fis-sehħ fit-8.8.1957

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-Degriet tagħha tat-18 ta' Frar, 2004³, li bih tat żmien lill-partijiet biex iressqu s-sottomissjonijiet tagħhom bil-miktub;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-kumpannija rikorrenti fid-19 ta' April, 2004⁴;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-intimat fid-9 ta' Lulju, 2004⁵, bi twegiba għal dik tal-kumpannija rikorrenti;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Rat id-Degreti tagħha li bihom ħalliet il-kawża għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni biex iżżomm milli ssir eżekutiva talba għall-ħlas magħmula b'att ġudizzjarju minn dipartiment tal-Gvern. Il-kumpannija rikorrenti (aktar 'il quddiem imsejja "SMS") qiegħda tikkontesta talba għall-ħlas magħmula mill-Kontrollur intimat (aktar 'il quddiem imsejja "il-Kontrollur") b'ittra uffiċjali li fiha talabha tħallsu somma dwar servizzi mogħtijin minn fizzjali tad-Dwana biex jassistu fil-ftuħ ta' depożt li SMS kienet tħaddem għall-merkanzija tagħha. Tgħid li, ladarba d-depożt kien miżmum ukoll minn kumpannija oħra, ma kienx sewwa li hija tħallas waħedha s-somma kollha u lanqas li kellha tħallas ta' dawk id-drabi meta l-kumpannija l-oħra tkun talbet l-assistenza ta' uffiċjal tad-Dwana u tkun trid tinqeda hija wkoll bil-ftuħ tad-depożt biex iddaħħal jew biex toħroġ il-merkanzija tagħha;

Illi għal din l-azzjoni l-Kontrollur laqa' b'eċċezzjonijiet preliminari. Laqa' wkoll fil-mertu billi señaq li l-obbligu li timponi l-liġi fuq kull operatur ta' depożt kien li jitlob u jħallas għall-għajnuna ta' fizzjal tad-Dwana kull darba dak

³ Paġ. 221 tal-proċess

⁴ Paġġ. 225 sa 232 tal-proċess

⁵ Paġġ. 235 sa 240 tal-proċess

I-operatur ikun irid jiftaħ id-depożt biex minnu jirtira jew iqiegħed merkanzija. Dan tridu l-ligi u jgħodd kemm jekk id-depożt ikun tal-operatur waħdu u kif ukoll jekk ikun imħaddem minn aktar minn oparatur wieħed. Dak l-obbligu jgħodd ukoll jekk l-operaturi tal-istess depożt jagħżlu li jridu jiftħuh fl-istess ħin. Qal li dak li talab lil SMS tħallu kien jirrifletti servizz li d-dipartiment tassew taha u minkejja li SMS ippruvat tinqeda bil-fatt li d-depożt kien ikun miftuħ fuq talba tal-kumpannija l-oħra li kienet toperah, bil-ħsieb li tipprova taħrab mid-dmirijiet tagħha li titlob l-assistenza tal-uffiċjali tiegħu;

Illi fl-ewwel smigħ il-Kontrollur irtira l-eċċezzjonijiet preliminari tiegħu;

Illi mill-fatti li joħorġu mill-atti tal-kawża jirriżulta li f'Lulju tal-1994⁶ SMS uriet ix-xewqa mal-Kontrollur li tiegħu depożt fil-kumpless tal-*Groupage Stores* ta' Ħal Far flimkien ma' kumpannija oħra. Din ix-xewqa ntlaqgħet f'Jannar tal-1995⁷ u SMS ingħatatilha liċenza biex tħaddem maħżen ta' depożt b'konċessjoni sa minn Awissu tal-1994⁸, għaž-żamma ta' merkanzija li hija ġgib lejn Malta jew li jkollha l-ħsieb li tibgħat barra minn Malta. Dan id-depożt jinsab fil-faċilita' tal-*Groupage Complex* f'Ħal Far, fil-limiti ta' Birżebbuġia, maħsuba apposta għal dawk l-inportaturi jew esportaturi li jmexxu l-merkanzija tagħhom fi *groupage containers*. Id-depożt kien iġib in-numru wieħed (1);

Illi flimkien ma' SMS, id-depożt kien jiġihaddem ukoll minn kumpannija oħra – Unispeed Shipping Limited – u ż-żewġ operaturi kellhom aċċess għalih bi ċwieviet għalihom (u ċwieviet oħrajn jinżammu mid-Dwana) u t-tnejn kienu jinqdew b'inħawi differenti u separati tal-istess *bond*. Il-maħżen ta' depożt għandu bieb wieħed. Iż-żewġ kumpanniji kienu jaqsmu l-ispejjeż kollha marbuta mas-servizzi provduti *gol-bond*⁹. Dan l-arranġament ma kienx sar bi ftehim miktub, iżda fuq kelma ta' rgulija¹⁰. Kien sar

⁶ Dok "JZ1", f'pag. 206 tal-proċess

⁷ Dok "JZ2", f'pag. 207 – 8 tal-proċess

⁸ Dok "MG1", f'pag. 156 sa 164 tal-proċess

⁹ Xhieda ta' Adrian Mifsud 1.3.2000, f'pag. 17 tal-proċess

¹⁰ Xhieda ta' Adrian Mifsud 11.2.2002, f'pag. 134 tal-proċess

arranġament ieħor bejn iż-żewġ kumpanniji li, kull meta jiġu biex jiftħu d-depożt fil-jiem regolari stabiliti minnhom, iressqu talba waħda għall-assistenza tal-uffiċjali tad-Dwana u jaqsmu l-ispejjeż dwar dik ukoll¹¹. Meta xi waħda minnhom kien ikollha bżonn tiftaħ il-*bond* f'jiem oħrajn, kienet tressaq talba separata għall-assistenza tal-uffiċjali tad-Dwana;

Id-Dwana kienet tħaddem sistema ta' tqassim ta' xogħol ta' fizzjali tagħha fl-imsemmi kumpless¹², b'fizzjal inkarigat minn madwar erba' (4) mħażen ta' depożt u bl-għajnuna ta' fizzjal ieħor għal kull tmien (8) depożti oħrajn;

Illi biex jipprovdi s-servizzi ta' għajnuna minn fizzjali tad-Dwana lil operatur ta' maħzen ta' depożt, id-dipartiment kien ħareġ formola għal dan il-għan li fiha kien jissemma wkoll l-għamla ta' servizz li jkun intalab¹³. Fl-istess formola kien ikun hemm rabta min-naħa tal-applikant li jhallas l-ispejjeż marbuta ma' s-servizz miltub;

Illi f'xi żmien matul l-1995, inqala' diżgwid dwar in-nuqqas min-naħa ta' SMS li titlob l-assistenza tal-fizzjali tad-Dwana meta jinfetaħ id-depost tagħha u kienet ukoll ingħatat direttiva mill-Union li tirrappreżenta lill-imsemmija uffiċjali tad-Dwana dwar din l-imġiba¹⁴;

Illi lejn tmiem Marzu tal-1995, SMS kienet mgħarrfa mill-Kontrollur li, jekk kemm-il darba ma kenitx se' tħallas ta' kull darba li nqdiet b'fizzjal meta ħarġet jew daħħlet merkanzija fil-maħzen mikri lilha tul ix-xhur ta' qabel, ma kienx se' jibagħtilha aktar fizzjal biex jiftħilha l-bieb tal-maħzen. Minn dak inhar, SMS bdiet tagħmel it-talbiet għall-assistenza tal-fizzjali u tħallas it-tariffa mitluba taħt protest u għaliex imġiegħla ("*under duress*")¹⁵;

Illi f'Mejju tal-1995¹⁶, il-Kontrollur bagħat javża lil SMS li kellha tħallas is-somma ta' Lm 2,709.24 rappreżentanti d-

¹¹ Xhieda ta' Ronald Muscat 18.5.2001, f'pag. 71 tal-proċess

¹² Dok "AG2", f'pag. 30 tal-proċess

¹³ Form 12, Dok "AGY", f'pag. 116 tal-proċess

¹⁴ Dok "SMS 1", f'pag. 13 tal-proċess

¹⁵ Xhieda ta' Ronnie Muscat 18.5.2001, f'pag. 82 tal-proċess

¹⁶ Dok "SMS2", f'pag. 14 tal-proċess

drittijiet dovuti lid-dipartiment dwar attendenza ta' uffiċjali tad-Dwana għaż-żmien ta' seba' (7) xhur bejn l-1 ta' Settembru, 1994, sad-29 ta' Marzu, 1995;

Illi għall-ħabta ta' tmiem Novembru tal-1995, SMS ingħatat maħžen ta' depożt għaliha fl-istess kumpless ta' Ħal Far bin-numru sittax (16), filwaqt li Unispeed baqgħet iżżomm il-maħžen numru wieħed (1) waħedha;

Illi fil-15 ta' Ottubru tal-1998, il-Kontrollur baqgħat ittra uffiċjali lil SMS jitlobha tħallas lammont li kien talabha tħallas fl-ittra tiegħu lilha f'Mejju tal-1995;

Illi SMS fetgħet din il-kawża f'Jannar tal-1999;

Illi għal dak li jirrigwarda l-konsiderazzjonijiet ta' xejra legali jidher li l-ħsieb kollu jinbena fuq ir-raġuni li għaliha l-Kontrollur jitlob il-ħlas li talab mingħand SMS. Fis-sewwa, SMS ma tiċħadx li l-liġi tawtorizza l-ħlas lill-Kontrollur għas-servizzi li l-fizzjali dipartimentali jagħtu lill-operaturi ta' maħžen ta' depożt biex jispezzjonaw u jirrilaxxaw il-merkanzija li tkun miżmuma f'dawk l-imkien. Il-kwestjoni li SMS tqanqal hi jekk dak il-ħlas huwiex dejjem dovut ukoll fejn depożt ikun diġa' miftuħ fuq talba ta' operatur ieħor tal-*bond* u operatur ieħor li jikri dak id-depożt ikun irid jinqeda bil-*bond*;

Illi l-Qorti tqis li l-proċedura li SMS inqdiet biha biex tiftaħ din il-kawża hija waħda li tirreferi għall-kawża tal-Gvern. Il-liġi tistabilixxi jeddijiet proċedurali partikolari lill-Gvern, l-aktar f'dak li jirrigwarda l-ħlasijiet pretiżi mill-Gvern jew xi dipartiment tiegħu. Ir-rimedju mogħti bl-artikolu 466 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta jagħti lil kull min ikun irċieva talba dipartimentali għall-ħlas ta' xi kont b'ittra uffiċjali biex jikkontesta dik it-talba fi żmien għoxrin (20) jum min-notifika ta' dak l-att ġudizzjarju, billi jressaq azzjoni bħal din tal-lum. Jekk dik il-kontestazzjoni ma ssirx fiż-żmien hemm imsemmi, dik it-talba dipartimentali ssir titolu eżekuttiv kontra l-persuna li kontra tagħha jkun inħareġ il-kont;

Illi t-tieni konsiderazzjoni hi li t-talba li SMS qiegħda tikkontesta f'din l-azzjoni tagħha hija waħda mibnija fuq liġi fiskali¹⁷. Dan ifisser ukoll li t-tifsira li trid tingħata lid-dispożizzjonijiet ta' liġi bħal dik trid tkun waħda li toqgħod għall-kelma tal-liġi bla tiġbid żejjed¹⁸. Hemm il-fehma wkoll li liġijiet tributarji huma ta' fejda jew utilita' pubblika u għalhekk iridu jingħataw applikazzjoni fejn ma hemmx dubju dwar iċ-ċirkostanzi tat-tħaddim tagħhom¹⁹, sakemm dak it-tħaddim ma jkunx f'konflitt mal-ordinament taħt il-liġi ġenerali²⁰. Ladarba fil-każ tal-lum qiegħed jintalab ħlas ta' tariffa jew imposta, irid jintwera li dak il-ħlas huwa stabilit b'liġi u li l-liġi tfisser sewwa u b'mod ċar meta u kif dak il-ħlas ikun dovut;

Illi jidher li SMS tibni l-biċċa l-kbira mill-każ tagħha fuq il-kwestjoni tal-ftuħ tal-bieb tal-maħżen u kif dan ma setax jitqies li jkun żewġ servizzi distinti ladarba l-maħżen kellu bieb wieħed u ladarba hi u l-kumpannija l-oħra li kienet tingħada bil-maħżen kienu jaqsmu kollox bejniethom. Din il-Qorti ma taħsibx li l-baži tat-talba tal-Kontrollur hija kif qed tipprova turiha SMS. Jidher ċar li s-servizzi li SMS intalbet tħallas għalihom ma kenux marbutin mal-ftuħ tal-maħżen tad-depożt, iżda mal-attendenza li fizzjal tad-Dwana kien mil-liġi mitlub li jagħti meta merkanzija ta' operatur ta' depożt – bħalma hija SMS f'dan il-każ – tkun sejra tinħażen fi (*"warehousing"*) jew tinħareġ minn ġo (*"release"*) l-imsemmi *bonded store*. Il-kwestjoni tal-ftuħ tal-bieb tal-maħżen kienet ċirkostanza li ssir darba waħda fil-bidu tal-jum meta mbagħad kull operatur sata' jitlob is-servizz tal-assistenza aktar minn darba matul dak il-jum. Għalhekk, il-ftuħ tal-bieb tal-maħżen u ma kienx ir-raġuni għaliex id-dipartiment kien jitlob il-ħlas lill-operatur, għalkemm dak il-ftuħ kien ikun, ġeneralment, il-bidu tal-għoti tas-servizz dipartimentali mogħti;

Illi ntweraw li l-ħlas fis-sewwa kien jintalab fuq is-servizz ta' spezzjoni li kienu jagħtu u li taw il-fizzjali dipartimentali. Kemm hu hekk, meta l-Union tal-fizzjali qanqlet il-każ tan-nuqqas ta' talbiet min-naħa ta' SMS għall-għoti tal-

¹⁷ L-Ordinanza tad-Dwana (Kap 37)

¹⁸ App. Civ. 11.1.1960 fil-kawża fl-ismijiet *Muscat et vs Camilleri noe* (Kollez. Vol: XLIV.i.15);

¹⁹ P.A. 15.4.1964 fil-kawża fl-ismijiet *Anastasi noe vs Camilleri noe* (Kollez. Vol: XLVIII.ii.952)

²⁰ App. Inf. PS 24.3.2004 fil-kawża fl-ismijiet *Waldorf Car Hire Ltd vs Habitat Ltd*

assistenza tal-fizzjali, is-servizz baqa' jingħata lill-kumpanija l-oħra li kellha wisgħa fil-maħžen u l-bieb tal-maħžen kien infetaħ xorta waħda, iżda nżamm is-servizz li kien jingħata lil SMS sakemm din tibda tħares il-proċedura stabilita u formalment titlob is-servizz u tħallas għalih²¹. Kien biss meta SMS dak inhar stess aċċettat li tibda tressaq talba formali għas-servizz u ntrabtet li tħallas għalih li l-Union irtirat l-avviż ta' azzjoni industrijali li kienet ordnat li tittieħed f'dak il-kumpless ta' Hal Far;

Illi SMS tgħid li ladarba d-depożt kien miżmum bejnha u kumpanija oħra, u ladarba kien ikun hemm diġa' fizzjal tad-Dwana meta kienet issejjaħlu l-kumpanija l-oħra, ma huwiex sewwa li hija wkoll tħallas għas-servizzi tal-istess fizzjal, ladarba għall-istess preżenza tiegħu kien ikun tħallas mill-kumpanija l-oħra minn qabel. SMS tisħaq li, wara kollox, hi u l-kumpanija l-oħra kienu jaqsmu l-ispejjeż kollha marbuta mas-servizzi mogħtija lill-maħžen, u dan kien jgħodd ukoll in-nefġiet tas-servizzi mogħtijin mid-Dwana;

Illi l-Qorti jidhrilha li, jekk wieħed jaqra sewwa dak li trid il-liġi, wieħed isib li l-ħlas dovut huwa marbut mal-obbligu li kull merkanzija li tiddaħħal fi jew tinħareġ minn ġo maħžen ta' depożt trid tkun hekk imċaqilqa fil-preżenza ta' fizzjal tad-Dwana u bħala rappreżentant tal-Kontrollur awtorizzant²². Il-fatt li l-istess fizzjal jintalab biex jaqdi dawn il-funzjonijiet ta' sorveljanza f'aktar minn maħžen ta' depożt wieħed fl-istess jum jew fl-istess ħin ma jgħibx b'daqshekk li l-ħtieġa tas-sorveljanza tgħaddi qisha ma kinetx meħtieġa. Hemm ċirkostanza magħrufa bħala "*quick releases*" magħrufa u mħaddma mid-dipartiment, fejn ir-rigorożità tal-assistenza u l-preżenza tal-fizzjal tad-Dwana tintreħa: imma dawn huma ċirkostanzi li huma l-eċċezzjoni għall-mod kif jitmexxew l-affarijiet u m'humix ir-regola²³. Fil-każ tal-lum, ma jidhirx li SMS intalbet tħallas ta' servizzi li kienu jirrigwardaw rilaxx bħal dan;

²¹ Xhieda ta' Joseph Vella 21.11.2001, f'pag. 103 tal-proċess

²² Artt. 8B(5), 28(1)(2), 42 u 44 tal-Kap 37

²³ Xhieda ta' Anthony Galea 12.4.2000, f'pag. 37 tal-proċess

Illi l-liġi (fis-sura tar-Regolamenti magħmula taħt il-liġi ewlenija²⁴) tippreskrivi l-ħlasijiet li huma dovuti għal servizzi mogħtijin mid-dipartiment tad-Dwana, fosthom dawk għall-ispezzjonar ta' merkanzija li tiddaħħal fi jew tinħareġ minn imħażen ta' depożt²⁵. Dawn id-dispożizzjonijiet partikolari jagħtu l-jedd lill-Kontrollur li jitlob il-ħlas għas-servizzi mogħtijin u meħtieġa għall-għamliet ta' attivita' ta' ġarr, ħażna u rilaxx ta' merkanzija, minbarra li lkoll jitolbu li kull operazzjoni bħal dik trid issir taħt is-sorveljanza u fil-preżenza ta' fizzjal tad-dipartiment. Il-Qorti jidhrilha li l-imsemmija dispożizzjonijiet huma l-għajn tas-setgħat u l-bażi legali li bihom il-Kontrollur jista' jinqeda biex jitlob il-ħlas minn kull operatur ta' depożt fir-rigward ta' merkanzija miżmuma f'post bħal dak. Fuq kollox, hija ssib li dawk id-dispożizzjonijiet kienu magħrufa minn SMS meta ngħatat il-konċessjoni tal-użu tad-depożt tant li wħud mill-kundizzjonijiet li hija aċċettat jirreferu speċifikament għad-dispożizzjonijiet tal-liġi li ssemew aktar qabel²⁶;

Illi mill-provi ħareġ ukoll li SMS ma ċaħditx li dak is-servizz li ntalbet tħallas għalih kien fil-fatt ingħatalha. Dan joħroġ ukoll mill-fatt li l-fizzjali mqabbdin taw dan is-servizz u, meta ntebhu li SMS kienet titlobhulhom bla ma tagħmel it-talba formali, ipprotestaw mal-Union tagħhom għaliex dehrilhom li b'hekk kienu qegħdin jitolfu l-ħlas tal-*allowances* li kienu jkunu intitolati għalihom kull darba li ssir talba bil-miktub fil-formola preskritta. Ta' min jgħid li, fiż-żmien mertu tal-każ, mill-ħlas għal kull assistenza li kien jintalab jagħti kull fizzjal tad-Dwana, kien ikun intolat għal "*travelling expense allowance*" ta' tliet liri u ħamsa u disgħin ċenteżmi (Lm 3.95) u għal "*subsistence allowance*" ta' ħamsa u tmenin ċenteżmi (Lm 0.85). Parti mill-kont mibgħut mill-Kontrollur lil SMS fl-ittra uffiċjali impunjata kien jgħodd fih is-somma miġmugħa ta' dawn l-*allowances* għaž-żmien kopert fil-kont, jiġifieri bejn Settembru tal-1994 u Marzu tal-1995, li minnu joħroġ li dan is-servizz tal-fizzjali ngħata lil SMS għal mija u ħmistax-il (115) darba. Tajjeb li jingħad ukoll li mill-provi²⁷

²⁴ Avviż tal-Gvern 486/1957 (L.S. 37.05)

²⁵ Regg. 43 u 44 tal-A.G. 486/57

²⁶ Ara klawsooli 4, 5 u 9 tal-konċessjoni, f'paġġ. 158 – 9 tal-proċess

²⁷ Xhieda ta' Joseph Vella 21.11.2001, f'paġġ. 104 tal-proċess

ħareġ li, għall-finijiet ta' ħruġ ta' kontijiet, is-servizzi kienu jitkejlu bil-ħin li dak is-servizz kien idum jingħata (għalkemm l-anqas servizz kien jitkejjel daqs li kieku dam sagħtejn);

Illi tqajmet il-kwestjoni wkoll dwar kif sata' l-Kontrollur jasal għal-likwidazzjoni tal-ħlas dovut minn SMS ladarba din kienet, għaž-żmien rilevanti, naqset li tressaq it-talba għall-għoti tas-servizz bil-formola preskritta. Intwera li d-dipartiment kellu f'idejh ukoll dokumentazzjoni, iffirmata minn SMS innifisha (jiġifieri minn rappreżentanti tagħha) kull darba li merkanzija li kellha fid-depożt kienet ingħatat l-awtorizzazzjoni li tinħareġ minn hemm hekk²⁸. B'dan il-mod, ħareġ ukoll liema kienu dawk id-drabi li SMS ingħatat is-servizz meta l-maħżen kien ikun infetaħ fuq talba tal-kumpannija l-oħra li magħha kienet taqsam il-wisgħa tal-istivar tal-merkanzija fl-imsemmi maħżen. Il-Qorti ssib li b'dan il-mod intwera tajjeb biżżejjed li l-Kontrollur kien f'qagħda li jstabilixxi raġonevolment kemm kienu dawk id-drabi li SMS inqdiet bis-servizzi ta' fizzjal tad-Dwana bla ma kienet ressqet talba formali għal dawk is-servizzi;

Illi jibqa' li l-Qorti tqis l-argument ta' SMS fis-sens li hija ma kellhiex għalfajn titlob assistenza jew teffettwa l-ħlas għal dik l-assistenza ta' fizzjal ladarba l-fizzjal kien ikun diġa' fil-post. Fin-Nota ta' Sottomissjonijiet tagħha, SMS tressaq l-argumenti li kemm hija u kif ukoll il-kumpannija li magħha kienet taqsam il-maħżen kellhom ftehim u arrangament bejniethom biex jaqsmu kull nefqa li tinqala' fit-tħaddim ta' dak il-maħżen u s-servizzi li għandhom x'jaqsmu miegħu. Issaħħaħ dan l-argument billi turi li saħansitra waħda mill-kundizzjonijiet tal-konċessjoni tal-maħżen kienet tagħmilha ċara li meta depożt ikun jilqa' aktar minn operatur wieħed, il-ħlas tal-liċenza jinqasam *pro rata* bejn kull wieħed mill-operaturi li jkunu allokat i dak il-maħżen. Minbarra dan, iżżid tgħid ukoll li ma huwiex sewwa li l-Kontrollur intimat jippretendi li għandu dritt jithallas darbtejn tal-istess servizz mogħti fl-istess ħin lil tnejn min-nies jew aktar. Il-Qorti tifhem l-argument ta'

²⁸ Xhieda ta' Anthony Galea 11.2.2002, f'paġ. 125 tal-proċess

SMS fuq dawn iż-żewġ linji ta' ħsieb u tagħraf li seta' kien hemm bejnha u Unispeed Shipping Limited xi arrangament li bih kull nefqa tinqasam bejniethom skond il-kwoti maqbula bejniethom. Iżda l-Qorti trid iżżomm quddiem għajnejha wkoll li t-talba tal-Kontrollur intimat fl-ittra ufficjali tiegħu mertu ta' din il-proċedura ma kenitx tirrigwarda l-ħlas ta' nefqiet għaż-żamma tal-maħżen u lanqas dwar ħlas għal nefqiet oħra biex tinżamm fis-seħħ il-liċenza, iżda talba għal ħlas ta' servizzi mogħtija mid-dipartiment u li, skond il-liġi, setgħu jintalbu meta jingħata s-servizz li ngħata. Il-Qorti tifhem ukoll l-argument ta' SMS dwar il-preżenza fiżika ta' fizzjal tad-Dwana wieħed f'post użat minn aktar minn operatur wieħed u li tali fizzjal ma jistax jagħmel żewġ affarijiet jew jagħti żewġ servizzi differenti fl-istess ħin. Iżda hawn ukoll, jidher li SMS ma tagħtix qies tal-fatt li kemm hi u kemm Unispeed, bħal kull operatur ieħor tal-maħżen, kienu żewġ operatori separati u distinti minn xulxin u li ma kienx xejn impossibbli li l-istess fizzjal jagħti servizzi distinti u separati lit-tnejn li huma fuq medda ta' jum xogħol. Jerġa' jittenna li s-servizz li tiegħu l-Kontrollur qed jitlob il-ħlas ma kienx limitat għall-ftuħ tal-maħżen;

Illi, minbarra dan, SMS ma wrietx li, fil-każ tal-imħażen l-oħrajn li fih kien hemm operatori oħrajn li wkoll kienu jaqsmu l-wisgħa ta' maħżen bejniethom, il-Kontrollur kien juża kejl ta' ħlas differenti minn dak li qiegħed jitlob mingħand SMS. Jekk, imbagħad, wieħed iħares lejn id-dispożizzjonijiet tal-liġi li bis-saħħa tagħhom il-Kontrollur qed jitlob il-ħlas mingħand SMS, ma hemmx dubju li dawn ma jagħmlu l-ebda distinzjoni dwar l-għamla ta' servizz li jrid jingħata kemm jekk il-maħżen ta' depożt ikun miżmum minn operatur wieħed u kemm jekk ikun miżmum minn aktar minn operatur wieħed. Il-liġi tgħid x'inhu s-servizz li jeħtieġ jingħata u x'inhu l-ħlas li jrid isir għal dak is-servizz. Li kieku ma kienx hekk, ħadd ma seta' jintalab iħallas għax hija ħaġa li tiġri regolarment li l-istess fizzjali jintalbu jagħtu s-servizz u s-sorveljanza tagħhom f'dak il-kumpless fl-istess jum minn operatori differenti u dan matul il-ħin tal-jum li matulu daww is-servizzi normalment jintalbu u jingħataw. F'dan ir-rigward, il-Qorti ssib li huwa tajjeb l-argument tal-Kontrollur intimat fis-sens li s-servizzi

mogħtijin mill-fizzjali tiegħu kellhom tabilfors jingħataw lil kull operatur wieħed wara l-ieħor u mhux kollha fl-istess ħin;

Illi SMS targumenta wkoll li l-istess Kontrollur kien qagħad għall-arrangament li hi u Unispeed kienu fasslu bejniethom, għaliex qatt ma kien ressaq talba għall-ħlas tal-ammont imsemmi fl-ittra uffiċjali qabel Marzu tal-1995, u dan meta kien imbuttat li jagħmel dan bit-theddida ta' azzjoni industrijali magħmula mill-Union li tidher għall-fizzjali. Il-Qorti tqis li dan l-argument jista', fl-aħjar ipoteżi, ikun biss wieħed spekulativ. Ma kienx muri li, qabel intbagħtet l-ittra lil SMS fil-bidu ta' April, 1995, il-Kontrollur ma kienx talab lil SMS biex tirregola ruħha mal-proċedura u mal-ħlas mistenni. Minbarra dan, meta SMS ingħatat maħżen għal rasha fl-istess kumpless ftit tax-xhur wara, ma baqgħetx toġġezzjona għall-proċedura jew għall-ħlas li jgħib magħha, minkejja li l-istess fizzjali li kienet titlob is-servizzi tagħhom kienu wkoll jintalbu jagħtu servizzi minn operatori oħrajn ta' maħżen oħrajn fl-istess jiem u ħinijiet li titlobhom hi. Fit-tielet lok, iż-żmien meta l-Kontrollur ressaq formalment it-talba għall-ħlas kienet biss ffit xhur wara li kien beda jithaddem il-kumpless ta' Ffal Far u dik it-talba saret fi żmien biżżejjed qrib għal meta ngħataw is-servizzi lil SMS;

Illi dawn il-konsiderazzjonijiet kollha jwasslu lill-Qorti biex issib li l-Kontrollur kellu kull jedd li jitlob il-ħlas għas-servizzi msemmija li ngħataw lil SMS u li din ma wrietx b'raġunijiet tajbin biżżejjed għaliex dak il-ħlas ma kellhiex tagħmlu. Dan igħib li l-oġġezzjoni tagħha biex l-ittra uffiċjali li bis-saħħa tagħha ntalbet twettaq dak il-ħlas ma ssirx eżekuttiva ma tistax tintlaqa' lanqas;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi:

Tiċhad it-talba tal-kumpannija rikorrenti, minħabba li ma tirriżultax mistħoqqa fil-fatt u fid-dritt, **bl-ispejjeż** kontra l-istess kumpannija rikorrenti.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----